

Sefiller

VICTOR HUGO

Çeviren: LEYLA GÜRSEL

41.
baskı

CAN
ÇOCUK

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

 CAN
ÇOCUK

Les Misérables, Victor Hugo

© **Can Sanat Yayınları A.Ş.**, 2003

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

ISBN 978-975-07-0327-0

Çeviren: Leylâ Gürsel

1. Basım: 2003

41. Basım: 4000 adet, Ekim 2023

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran

Düzeltili: Seda Ateş

Kitap Tasarımı: Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak Tasarımı: Lom Creative (www.lom.com.tr)

Tasarım Uygulama: Recep Eren

Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.

Yayıncı Sertifika No: 43514

Maslak Mh. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza No: 9/25 Sanyer, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33

cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Baskı ve Cilt: Pasifik Ofset; Sertifika No: 44451

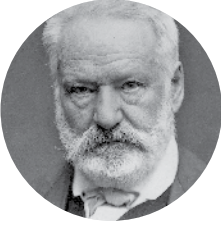
Adres: Cihangir Mah. Güvercin Cad. Baha İş Merkezi

A Blok No: 3/1 Z. Kat Avcılar, İstanbul

Sefiller

VICTOR HUGO

Çeviren: Leylâ Gürsel

VICTOR HUGO

Ünlü Fransız yazar Victor Hugo (1802-1885), *Sefiller* adlı dev romanının önsözünü şöyle bitirir: “Yeryüzünde yoksulluk ve bilgisizlik egemenliğini sürdürdükçe, böylesi kitaplar gereksiz sayılmayabilir.” Bu kitap, yüz yılı aşkın bir süredir dünyanın her köşesinde, dünyanın bütün dillerinde aralıksız basılıyor, okunuyor. Çünkü gerçekten de dünyanın her ikliminde insanlar can çekişiyor ve iniliyorlar. Bir toplumun çöküş yıllarını anlatırken, o toplumun içindeki diriliş tohumlarının yeşerişini de gözler önüne seren bu usta romancının bu dev eserini, yalnız çocukların değil, büyüklerin de engin bir ilgiyle okuyacaklarından kuşku duymuyoruz.

İçindekiler

Doğru Bir Adam.....	7
Bay Madlen	17
Tenardiye Hanı	31
Küçük Kozet	47
Bir Büyük Burjuva	65
Aydınlık ve Karanlık	81
Tuzak.....	95
Temiz Bir Sevgi.....	111
Kenevirciler Sokağı.....	120
Bir Başkaldırının Can Çekişmesi.....	136
Evlenme	154
Bağlanış	162

Doğru Bir Adam

1815 Ekimi'nin ilk günlerinde, günbatımından aşağı yukarı bir saat önce, yaya yolculuk eden bir adam, küçük D... kentine giriyordu. Sağlam yapılı, bodur bir adamdı; kırk sekiz yaşlarında olabilirdi. Gözlerinin üstüne iyice indirdiği siperlikli deri kasketi, güneş yanığı yüzünün bir bölümünü gizliyordu, üzerinde sarı renkli kaba bezden bir gömlek, ip gibi bükülmüş bir kravat, yıpranmış pantolon, dirsekleri yamalı eski bir ceket vardı. Çok ağır torbasını sırtında taşıyor, düğümlü kocaman değneğine dayana dayana yürüyordu. Tabanları demirli pabuçlarının içinde ayakları çorapsızdı, saçları ağarmış, sakalı iyice uzamıştı.

O zamanlar D... kentinde bir han vardı, yörenin en güzel konutuydu, adam ona doğru yöneldi. Yeni gelen birisinin içeriye girdiğini gören hancı, başını kaldırıp baktı ve küçümseyici bir tavırla tepeden tırnağa süzdü onu.

“Ne istiyorsun,” diye sordu ters ters.

“Yemek ve yatmak,” dedi adam. “Param da var.”

Koynundan kocaman bir deri kese çıkardı.

Hancı bir an duraksadı, sonra aynı sertlikle devam etti:

“Bütün odalarım dolu, sana yiyecek hiçbir şey de veremem, yemekler ancak müşterilerime yeter. Haydi çek arabanı!”

Sesinin vurgusu yolcuyu titretti. Zavallı adam karşılık vermek için ağzını açacak oldu ama vazgeçti, başını eğip yere bıraktığı torbasını alarak çekip gitti.

Ana caddeye saptı. Rasgele yürüyor, evleri sıyrarak geçiyordu. Arkasını dönüp baksaydı hanın kapısında dinelen hancının, çevresine topladığı han müşterileriyle yoldan geçenlere parmağıyla onu göstererek acele acele bir şeyler söylediğini görecekti. Ama arkasına bakmadı. Ezilmiş kişiler arkalarına bakmazlar.

Gece yaklaşıyordu, bir başka barınak aradı. Lokantalı güzel oteller ona kapalıydı, gösterişsiz bir meyhane aramaya koyuldu. Karşısına ilk çıkan meyhaneye daldı.

Gelgelelim, masa başında oturan müşterilerden bir balıkçı, atını ahırına bağlamak üzere hana gittiğinde orada olup bitenlere tanık olmuştu. Oturduğu yerden, hiç kimseye çaktırmadan meyhaneciye işaret etti, meyhaneci yanına gelince de kulağına bir şeyler fısıldadı.

Meyhaneci içeriye giren eli değnekli adama dönerek sert bir tavırla, “Ne istiyorsun,” diye sordu. Adamın karşılık vermesine zaman bırakmadan da ekledi:

“Bas git buradan!”

“Peki, nereye gitmemi istiyorsunuz?”

“Başka yere!”

Adam değneğiyle torbasını alıp gitti.

Cezaevinin önünden geçiyordu. Kapısında zincire bağlı bir çanın asılı olduğunu gördü. Çaldı. Kapıdaki küçük pencere açıldı, cezaevi kapıcısının başı göründü.

Adam, kasketini saygıyla çıkararak, “Bay kapıcı,” dedi, “beni bu gecelik burada yatırır mısınız lütfen?”

“Cezaevi otel değildir,” dedi kapıcı soğuk soğuk. “Kendinizi tutuklattırın, o zaman kapıyı açarım size.”

Ve küçük pencere kapandı.

Gece ilerliyordu, Alp Dağları'nın soğuk rüzgârı esmeye başlamıştı. Adam, yürüdüğü sokak boyunca uzanan bir bahçe içinde alçak kapılı, tahtadan yapılmış derme çatma bir kulübe gördü. Yüreği ferahlamıştı, içini çekeerek durdu.

“Orada rahat ederim,” diye söylendi.

Ne var ki tam başını eğip kulübenin içine kayacağı sırada yabani bir gürleme duydu. Başını kaldırıncaya, alacakaranlığın içinde kocaman bir buldog köpeğinin iri başı beliriverdi. Kulübe bir köpek yuvasıydı.

“Burası bile,” diye haykırdı adam acıyla.

Bahçeden çıkabilmek için değneğini kullanmak zorunda kaldı. Çünkü köpek azgın havlamalarla ona saldırıyordu. Sokaklar boyunca rasgele yürüdü, yürüdü... Çal-

dığı birkaç kapıdan daha kovuldu. Her kovulduğu yerden tek sözcük söylemeksizin uzaklaşıyordu.

Böylece kilisenin bulunduğu alana ulaştı. Kiliseye doğru yumruğunu sıktı. Sonra, bütün umutları kırılmış, yorgunluktan bitkin durumda, orada bulunan bir taş sıranın üzerine uzandı.

O anda kiliseden yaşlı bir kadın çıkıyordu. Karanlıkta uzanmış adamı gördü.

“Çok kötü bir yatak, dostum,” dedi.

“On yıl süresince tahtadan bir yatakta yattım,” diye yanıtladı adam, öfkeyle. “Bugün de taştan bir şiltem var.”

“Geceyi böyle geçiremezsiniz. Üşümüşünüzdür. Karnınız da açtır.”

“Her yerden kovuldum.”

Yaşlı kadın, adamın kolunu tutarak, “Bütün kapıları çaldınız mı?” diye sordu.

Sonra, alanın öte yakasındaki alçak küçük evi gösterdi:

“Bu kapıyı da çaldınız mı?”

“Hayır.”

“Bu kapıyı çalın.”

Kadın uzaklaştı.

Adam homurdanarak ayağa kalkıp kendisine gösterilen eve doğru yürüdü. Kapıyı çaldı.

“Girin,” dedi, tatlı ve yiğit bir erkek sesi.

Adam kapıyı ardına kadar itti, içeriye girdi. Torbası omzunda, değneği elindeydi. Gözlerinde sert, atılgan, yorgun ve hırçın bir ifade vardı. Ocağın ateşi yüzünü aydınlatıyor, ona korkunç bir görünüm veriyordu.

Salonda üç kişi vardı, yaşlı iki kadınla bir papaz. İki kadını bir titremedir almıştı. Papaz, adama sakın sakın baktı. Adam, boğuk bir sesle, “Adım Jan Valjan,” dedi. “Kürek hükümlüsüyüm. Tam on dokuz yılımı zindanda geçirdim. Dört gün önce salıverildim. Dört gündür yoldayım, yürüyorum. Pontarlieye Kasabası’na gidiyorum. Bugün kente geldiğimde akşam olmuştu. Bir hana girdim, sonra bir başkasına, beni hep kapı dışarı ettiler. Köpek yuvasına bile girdim, köpek beni ısırđı, kovaladı. Taş sıra üzerinde yattım. Yıldızlar görünmüyordu, yağmur yağacağını ve yağmur yağmasını engelleyecek bir Tanrı’nın bulunmadığını düşündüm. Bir kadın bana evinizi gösterdi, ‘Şu kapıyı da çalın!’ dedi. Çaldım. Nedir burası? Bir han mı? Param var, oda ücretimi ödeyebilirim. Zindanda on dokuz yıl çalışarak biraz para da biriktirdim. Çok yorgunum. Çok yol yürüdüm. Açım. Burada kalabilir miyim?”

Papaz, iki kadından birine, yuvarlak yüzlüsüne dönerek, “Sofraya bir tabak daha koyun,” dedi.

Adam, üç adım atarak masa üzerinde duran lambaya yaklaştı. Bakışlarında büyük bir şaşkınlık okunuyordu. Güçlkle duyulabilen bir sesle, “İyi duydunuz değil mi?” dedi. “Ben bir kürek hükümlüsüyüm, kürek cezasından geliyorum. İşte pasaportum. Görüyorsunuz ya sarı. Gittiğim her yerden beni kovdurmaya yarıyor. Üzerinde yazılanlara bakın. Okuyacağım size, çünkü okumasını biliyorum, zindanda öğrendim. ‘Jan Valjan, serbest bırakılmış kürek hükümlüsü, Pontarlieye’de doğma, on dokuz yıl zindanda kalmıştır. Hırsızlıktan beş yıl, dört kez kaçma-

ya kalkışmaktan da on dört yıl hüküm giymiştir. Bu adam çok tehlikelidir.’ Öğrendiniz işte, herkes beni kapı dışarı ediyor. Siz yatacak bir yerle, yiyecek bir şeyler verebilir misiniz? Ahırınız var mı?”

Papaz yine kadına döndü, “Boş yatağa temiz çarşaf lar yayın,” dedi. Sonra adama döndü, “Oturun bayım,” dedi. “Yatağınız yapı lana kadar ısının. Birazdan akşam yemeği yiyeceğiz.”

Adamın yüzü kuşkunun, olağanüstü şaşkınlığın izleriyle doluverdi.

“Demek beni alıkoyuyorsunuz,” diye mırıldandı. “Bana, ‘bayım’ diyorsunuz. ‘Defol köpek!’ demiyorsunuz. Yemek yiyeceğim. Herkes gibi çarşaf lı yatakta yatacağım. Kimsiniz siz? Çok para vereceğim size. Hancısınız değil mi?”

“Hayır. Burada oturan bir papazım. Paranız sizde kalsın. Ateşe yaklaşın. Buralarda gece rüzgârı serttir. Bayan, bu lamba iyi aydınlatmıyor. ”

Yaşlı hizmetçi, efendisinin ne istediğini anladı. Oymalı gümüş şamdanları aramaya gitti. Bu iki şamdan yalnız önemli konuklar için masaya konulurdu. Yanmış olarak getirdi onları. Sofra örtüsünün üzerine, bu yalın evin tek süsü olan altı gümüş tabağı koydu.

Adam titreyen bir sesle, “Papaz efendi, çok iyisiniz,” dedi. “Nereden geldiğimi saklamadığım halde beni evinize kabul ediyor, benim için şamdanlarınızı yakıyorsunuz!”

Papaz yavaşça elini tuttu.

“Bu kapı, içeriye girmek isteyene, bir unvanı olup ol-

madığını sormaz; ama bir acısı olup olmadığını sorar. Çünkü bu ev Tanrı'nın evidir. Adınızı öğrenmenin ne gereği var? Siz bana söylemeden önce biliyordum ben onu.”

Adam şaşkınlıktan gözlerini açtı.

“Gerçek mi? Nasıl çağrıldığımı biliyor muydunuz,” diye haykırdı.

“Evet,” dedi papaz, “kardeşim’ diye çağrılıyorsunuz.”

Bu sırada yaşlı hizmetçi, akşam yemeğini hazırlamıştı; çorba, bir parça et, incir, taze peynir ve kocaman bir çavdar ekmeği. Ayrıca, yıllanmış bir şişe şarabı da kendiliğinden eklemişti.

Papaz, adamı sağına oturtmuştu. Bütün bu olup bitenler süresince hiçbir şey söylemeyen yaşlı kadın da onun karşısına oturdu. Adam, doymazcasına yemeye koyuldu. Ev sahipleri ona, insanın canını sıkan bir merakla değil, ama iyilikle bakıyorlardı.

Yemek sona ermişti. Papazın kız kardeşiyle yaşlı hizmetçi, yatmak üzere yukarıya çıktılar. Papaz masanın üzerindeki şamdanlardan birini aldı, konuğuna dönerek, “Gelin bayım,” dedi. “Sizi odanıza götürüyüm.”

Az önce oturdukları salon gibi sade döşenmiş bir odaya geçtiler. Odanın dip tarafındaki girintiye bir yatak yerleştirilmişti.

Papaz, şamdanı küçük bir masanın üzerine bırakarak, “Kendi evinizdesiniz bayım,” dedi. “İyi bir gece geçirmenizi dilerim. Yarın sabah yola çıkmadan önce ineklerimin sütünden bir bardak için.”

Bunun üzerine adam birdenbire boğuk bir sesle haykırdı:

“Beni bu kadar yakınınızda yatırılıyorsunuz demek! Benim adam öldürmediğimi kim söyledi size?”

“Bu Tanrı’yı ilgilendirir,” dedi papaz. Sonra, başını çevirmeden, arkasına bakmadan odasına girdi. Ama orada durmadı, evin arkasında bulunan küçük bahçeye geçti.

Adam, mumu söndürdü, kendini giysileriyle birlikte yatağa attı, derin bir uykuya daldı.

Gecenin ortasına doğru Jan Valjan uyandı. Oturduğu yerden çevresine bir göz gezdirdi.

Jan Valjan, on dokuz yıldır bir damla gözyaşı dökmemişti. Bir ekmek çaldığı için beş yıl küreğe hüküm giymiş ve kaçma girişimlerinden ötürü cezasının ölçüsüzce uzatıldığını görmüştü. Karanlık ruhunda bir mahkeme kurulmuştu. Suçunu bağışlamıyordu, ama kendisini aç bırakan sonra da cezalandıran toplumu da suçluyordu. Ve günün birinde, işlediği suç ile verilen ceza arasındaki dengesizliğin sorumlusu olan adamlardan hesap sormakta duraksamayacağını söylüyordu.

Bir an, Jan Valjan yeniden uyumak isteğine kapıldı, ama uyumadı. Aklı, yaşlı hizmetçinin birkaç saat önce masanın üzerine koyduğu gümüş takımlara takılmıştı. Ayağa kalktı, gürültü yapmaktan kaçınmak için ayakka-bılarını çıkardı ve avına yaklaşan kedi gibi papazın odasına doğru yürümeye başladı, kapıyı yavaşça açarak içeriye girdi.

Ay ışığı, uyuyan papazın sakın yüzünü aydınlatıyordu. Jan Valjan, gözlerini uyuyandan ayırmaksızın geriledi. Eli, kurulmuş bir makine gibi papazın başucundaki sepeti yakaladı. Yaşlı hizmetçi, gümüş takımlarını her akşam

bu sepette saklardı. Sonra iri adımlarla dua odasına girdi ve bahçeye açılan pencereden atladı. Bir dakika sonra kırdı çitleri, hendekleri bir kaplan gibi aşarak kaçıyordu.

Ertesi sabah papaz, kız kardeşi ile birlikte sofraya oturmaya hazırlanırken yaşlı hizmetçisi çıkageldi. Sararmıştı, titriyordu.

“Efendim,” diye haykırdı. “Dünkü adam gitmiş, gümüş takımlarımız da... Bizi soymuş!”

“Yaa,” dedi papaz. Sonra ciddi ve tatlı bakışlarını hizmetçi kadına çevirerek, “Peki, bu gümüş takımlar bizim miydi? Bu adam da yoksul değilse nedir peki?” dedi.

Hizmetçi tam karşılık vereceği sırada kapı açıldı. Jan Valjan’ı yakalayan üç jandarma önlerine kattıkları tutsaklarını hoyratça itip kakarak hep birlikte içeriye girdiler.

Papaz, hiçbir şaşkınlık göstermeden Jan Valjan’a doğru ilerledi, “Neden gümüş şamdanları da alıp götürmediniz? Ben onları da size vermiştim,” dedi.

Jan Valjan, bu çok sayın papaza yorumlanamaz bir bakışla baktı.

Jandarmalardan biri saygılı bir tavırla sordu:

“Öyleyse efendim, bu adam, gümüş takımları ona sizin verdiğinizi söylerken yalan söylemiyordu. Öyle mi?”

“Yalan söylemiyor,” dedi papaz. “Bırakın gitsin.”

Kabul törenlerinde masasını süsleyen iki gümüş şamdanı aldı.

“İşte şamdanlarınız,” dedi. “Alın bunları.”

Sonra, kendisine şaşkın şaşkın bakan ve eli ayağı tir

tir titreyen eski kürek hükümlüsüne yaklaşarak yalnız onun işitebileceği bir sesle şunları ekledi:

“Bu gümüşleri namuslu bir insan olma yolunda kullanacağınıza dair bana verdiğiniz sözü unutmayın, hiçbir zaman unutmayın. Jan Valjan, kardeşim, siz kötülüğe ait değilsiniz artık; ben sizin ruhunuzu satın aldım ve onu Tanrı’ya veriyorum.”

Bay Madlen

Bu olaydan birkaç yıl sonra küçük M... kentinin halkı, ülkenin en zengin kara kehribar ve incik-boncuk yapımcılarından birini belediye başkanı olarak seçiyordu. Ve aralık ayının bir akşam vakti, sırtında torbası, elinde düğümlü değneğiyle kente girişini hiç kimsenin anımsamadığı “Madlen Baba”, artık “Belediye Başkanı” oluyordu.

Soyu soppu hakkında hiçbir şey bilinmiyordu. Bu yörelerin yabancısıydı. Yalnız kente geldiği günün öyküsü anlatılıyordu. O gün belediyede bir yangın çıkmıştı, bu adam alevler içine atılarak jandarma yüzbaşısının iki ço-

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

 CAN
ÇOCUK

VICTOR HUGO

Sefiller

JAN VALJAN, KOZET, KÜÇÜK GAVROŞ VE DİĞERLERİ...
UMUDUN VE DİRENİŞİN UNUTULMAZ ÖYKÜSÜ...

Paris'in ışıltılı resminin ardındaki yoksul dünya, çöken bir toplumun içinde hayat bulan diriliş tohumları, geçmişini unutup yeni bir dünya kurmak isteyenlerin hikâyesi: Jan Valjan, Kozet, Gavroş ve diğerleri... Yüz yılı aşkın bir süredir dünyanın neredeyse her köşesinde ve bütün dillerinde tekrar tekrar basılan, nesilleri aşan bir başyapıt!

Ateşli bir yurtsever olan Victor Hugo (1802-1885), yurdunun çıkarları adına siyasal kavgalardan hiç çekinmedi. Bu yüzden de tam yirmi yıl sürgünde kaldı. *Sefiller* de bu yılların ürünüdür (1862). Hugo'nun dev romanı *Sefiller*, yalınlaştırılmış ve kısaltılmış biçimiyle genç okurlarını bekliyor.

roman

YAŞ	9	10	11	+
-----	---	----	----	---

cancocuk.com

ISBN: 978-975-07-0327-0

9 789750 703270